

d ů v o d ů:

Podle § 34 č. 1 zákona č. 154/1934 Sb. z. a n. jest důležitým důvodem, pro který jest zaměstnavatel oprávněn předčasně propustiti zaměstnance, také, dopustí-li se ten jednání, pro které se jeví nehodným důvěry zaměstnavatelovy. Předpokládá se tedy jednání nebo opominutí zaměstnancovo, nestačí jen pouhá obava zaměstnavatelova před nějakým jednáním (opominutím) zaměstnancovým v budoucnosti. Toto jednání nebo opominutí musí býti zaměstnancem zaviněno. Zaměstnanec si musí býti vědom toho, že si počíná nesprávně (srv. Sb. n. s. č. 14932). Jeho jednání musí býti dále objektivně způsobilé zbaviti ho důvěry zaměstnavatelovy, nestačí pouhá psychologická nedůvěra zaměstnavatelova k zaměstnanci (srv. Sb. n. s. č. 15075). Trestnost jednání zaměstnancova ani poškození zaměstnavatelovo není podmínkou použití tohoto zákonného ustanovení. Žalobce, vyprav u Hany R-ové dne 20. srpna 1935 částku 1.160 Kč, oznámil sice žalované, že jí téhož dne částku tu posílá, ale ve skutečnosti jí poslal teprve 27. srpna 1935 částku 1.000 Kč, kdežto 160 Kč si ponechal, a bylo zjištěno, že žalobce žalované tvrdil, že exekuce vedená proti němu Josefem L. byla zastavena, protože dluh zaplatil, že to však nebylo pravda, jak se žalovaná firma dověděla až 26. srpna 1935. Z těchto okolností dospěly nižší soudy k správnému závěru, že předčasné propuštění žalobcovo bylo ustanovením § 34 č. 1 zákona č. 154/1934 Sb. z. a n. odůvodněno. V obou dotčených případech jde o jednání po případě opominutí žalobcem zaviněné. Nebylo zjištěno, že žalobce nemohl poslati žalované firmě celou částku 1.160 Kč a hned. Nestačí, že žalobce hlásil příjem její, neboť řečené ustanovení zákonné nepředpokládá trestnost činu. V příčině nedoplatku 160 Kč nebyl žalobce oprávněn sraziti si jej samovolně předem ze vzájemné pohledávky, teprve později (1. září 1935) splatné. V takovém jednání jest spatřovati i nevěru ve službě podle téhož ustanovení zákonného. Nepravdivé tvrzení v druhém případě nelze vykládati jen jako pouhou »nešikovnost« nebo jako následek »falešného studu«, neboť exekuce byla vedena na žalobcovy služební požitky u žalované firmy a té jako své zaměstnavatelce a poddlužnici v této exekuci byl žalobce povinen říci jen pravdu, neboť jinak mohla míti s vymáhajícím věřitelem nepříjemnosti po případě i škodu. Jednání po případě opominutí žalobcovo bylo ve svém celku také objektivně způsobilé zbaviti ho důvěry žalované zaměstnavatelky, která musila míti pochybnost o jeho poctivosti, když jí nesprávně tvrdil, že exekuce proti němu na jeho služební požitky u ní vedená byla zastavena, a když jí vůbec neposlal částku 1.160 Kč, vybranou u její zákaznice 20. srpna 1935, do 26. srpna 1935.

Čís. 15834.

Odporovatelnost kupní smlouvy o nemovitostech, byl-li pravým kupitelem nemovitosti úpadce a žalovaný byl jako kupitel jen nastrčen, aby úpadcovi věřitelé byli zkráceni. Proti nároku na vydání nemovitosti

do konkursní podstaty není na oko vystupující kupitel oprávněn ani namítati své vzájemné pohledávky, ani si nemůže věc zadržovati.

(Rozh. ze dne 18. února 1937, Rv I 2936/36.)

Žalující správce konkursní podstaty přednesl, že úpadce Josef Š. st. v době, kdy již byl stíhán četnými exekucemi, koupil dne 2. března 1933 od Vojtěcha B-a nemovitosti, a to tak, že formálně jako kupitel těchto nemovitostí byl uveden jeho bratr Václav Š., pro něhož bylo vlastnictví k nemovitostem těm také knihovně vloženo. Úpadce, na jehož jmění byl dne 13. ledna 1934 prohlášen konkurs, učinil tak zřejmě v úmyslu zkrátiti své věřitele a úmysl ten byl také Václavu Š-ovi znám. Žalující správce domáhá se proto výroku, že skutečným nabyvatelem těchto nemovitostí jest úpadce, že žalovaný Václav Š. jest povinen to uznati a vydati žalobní listinu vkladu schopnou, aby mohlo býti vlastnictví ke koupeným nemovitostem zapsáno knihovně úpadci, jinak že se tak stane podle rozsudku v této žalobě vydaného. **N i ž š í s o u d y** uznaly podle žaloby.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Jestliže podle úmyslu prodatele a pravého kupitele mělo vlastnictví sporných pozemků býti převedeno na úpadce Josefa Š. st. a jestliže úpadce v úmyslu, aby zkrátil své věřitele, za souhlasu prodatelova, jenž v tom směru neměl žádný protichůdný zájem, nastrčil žalovaného, srozuměv se s ním, jako formálního kupitele, pro něhož prodatel dal vlastnictví to zapsati, pak jde i o právní jednání mezi úpadcem a žalovaným. A tímto právním jednáním byl umožněn převod vlastnictví s prodatele na žalovaného, takže jest z uvedeného důvodu odporovatelné. Ježto prodatel Vojtěch B. měl na celé věci arciť pouze ten zájem, aby dostal ujednanou kupní cenu, aniž mu záleželo na tom, pro koho nemovitost bude knihovně zapsána, a ježto zaplacením kupní ceny svého cíle dosáhl, netýká se tento spor jeho osoby. Vždyť v tomto sporu jde pouze o to, zdali žalovaný jest skutečným vlastníkem sporných nemovitostí, či pouze vlastníkem nastrčeným od úpadce za účelem zkrácení věřitelů. V listině, o které je řeč v rozsudkovém výroku soudu první stolice (odst. 2), musilo by ovšem býti označeno jako právní důvod novějšího převodu nemovitosti právní jednání mezi žalovaným a úpadcem uvedené v odst. 1 téhož výroku. Není věcí soudů, aby rozhodovaly o povinnosti poplatkové, vzniklé z převodu nemovitostí na žalující stranu. Stačí dovolatele v tom směru odkázati na § 43, odst. 2, konk. ř. Na tom, zda a kolik žalovaný snad věnoval na kupní cenu, v souzené věci vůbec nezáleží. Činí-li si žalovaný nárok na vrácení nějaké částky z této koupě proti úpadci nebo proti konkursní podstatě, mohl by jej ovšem uplatňovati, ale teprve po splnění žalobního nároku, musil by tedy tak učiniti zvláštním sporem. Žalovaný nemá proto ani zadržovacího práva v tom směru. Není tedy možné, aby žalovaný byl odsouzen jen proti

současnému vrácení nějaké peněžité částky. Ježto bylo nižšími soudy zjištěno, že pravým kupitelem nemovitostí byl úpadce a že žalovaný byl nastrčen pouze jako formální kupitel za účelem zkrácení věřitelů, má žalující strana nárok na vydání nemovitostí a nikoli pouze na zaplacení nebo vrácení nějakých peněz.

Čís. 15835.

Zaměstnanec se může domáhati na bývalém zaměstnavateli náhrady škody vzniklé mu tím, že nemohl najít nové místo proto, že byl dán na t. zv. »černý index« z popudu nebo s vědomím a souhlasem zaměstnavatelovým.

**Učinil-li zaměstnavatel na svého zaměstnance vědomě nesprávné trestní oznámení nebo takové trestní oznámení, o němž při náležité péči a pozornosti mohl seznati, že se opírá o okolnosti, jež nemohou přivoditi kladný výsledek trestního stíhání, odpovídá zaměstnanci za škodu uve-
denou v § 1330 obč. zák.**

(Rozh. ze dne 18. února 1937, Rv I 148/37.)

Žalobce se na žalované firmě domáhá náhrady škody a k odůvodnění svého nároku přednesl, že žalovaná firma, když služební poměr byl již vypověděn, podala na něho trestní oznámení, aby nemohl řádně a svobodně proti ní uplatňovati své nároky ze smlouvy, a že tak učinila zejména proto, aby na něm vynutila souhlas s vyúčtováním jednostranně firmou sestaveným, a dále, že ho firma po učiněném trestním oznámení propustila ze služby a že se jako propuštěný pojišťovací úředník, na nějž bylo učiněno trestní oznámení pro zpronevěru, dostal na t. zv. »černý index« a ztroskotaly proto všechny jeho námahy, aby si našel nové zaměstnání, neboť všude byl odbyt proto, že se dostal na »černý index«. Trestní oznámení žalované selhalo jako neodůvodněné. Žalovaná se ani poté, kdy trestní řízení bylo již zastaveno, nepostarala o to, aby žalobcovo jméno bylo škrtnuto z černého indexu, a ježto žalobci bylo prý tak znemožněno dostati zaměstnání v letech 1932, 1933 a 1934 a vydělati si nějak dosažitelný roční plat 24.000 Kč, domáhal se na žalované firmě náhrady 72.000 Kč. Dále žádá žalobce na žalované firmě částku 50.000 Kč proto, že trestním oznámením bylo mu ublíženo na jeho dobré pověsti a že bezdůvodným trestním oznámením jej žalovaná firma poškodila na výdělku, ježto prý obsah trestního oznámení byl oznámen Svazu československých pojišťoven a jednotlivým pojišťovnám a dostal se také do novin, takže se dověděla o něm široká veřejnost a žalobce prý již nemůže dostati nové zaměstnání. **P r v ý s o u d** žalobu částečně odmítl, částečně zamítl, **o d v o l a c í s o u d** zamítl žalobu vůbec.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání, pokud se žalobce domáhal na žalované náhrady za ublížení na dobré jeho pověsti, jinak však zrušil rozsudek odvolacího soudu a uložil mu nové jednání a rozhodnutí.